

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

90/4

28. desember 1989

TRYGDESTATISTIKK FOR ENSLIGE FORSØRGERE OPPLEGG AV STATISTIKKEN

AV

GRETE DAHL

INNHold

1. SAMMENDRAG	1
2. INNLEDNING	3
2.1. Referansegruppe	3
2.2. Bakgrunn	3
3. FORMÅL OG DATAGRUNNLAG	5
3.1. Formål	5
3.2. Datagrunnlag	5
4. ENHETSDEFINISJONER	7
4.1. Generelt om begrepene familie og husholdning	7
4.2. Definisjon av enslig forsørger og andre husholdninger/familier	9
5. RESULTATER	13
5.1. Type informasjon. Spesifikasjon av variable	13
5.2. Vurdering av usikkerhet i resultatene	18
6. PUBLISERING OG PERIODISITET	20
7. SENERE UTBYGGINGSBEHOV FOR STATISTIKKEN	21
LITTERATUR	22

1. SAMMENDRAG

Notatet skisserer et opplegg av en trygdestatistikk for enslige forsørgere. Opplegget er utarbeidd i samarbeid med Sosialdepartementet, Forbruker- og administrasjonsdepartementet og Rikstrygdeverket. Flere kontor/grupper i Statistisk sentralbyrå har også deltatt i arbeidet, avsnitt 2.1.

Det inngår i Statistisk sentralbyrås langtidsprogram å etablere en trygdestatistikk for enslige forsørgere. Bakgrunnen for dette er at det er påvist et stort og udekket statistikkbehov for denne gruppen. Behovene slik de er uttrykt i f.eks. St.meld. nr. 12 (1988-89), impliserer at eksisterende statistikk ikke gir et fullgodt bilde av enslige forsørgeres totale levekårssituasjon, verken absolutt eller sett i forhold til situasjonen for andre familie- og husholdningsgrupper. Det er også uttrykt stort behov for sammenlignbar statistisk informasjon for enslige forsørgere med trygdeytelser og enslige forsørgere uten slike ytelser, avsnitt 2.2.

Det viktigste formålet med statistikken er å sammenligne levekårene for grupper av enslige forsørgere henholdsvis med og uten trygdeytelser. Det finnes til nå ingen offisiell levekårsstatistikk for disse to grupper enslige forsørgere. Data om enslige forsørgere skal sammenlignes med tilsvarende opplysninger for par/ektepar med barn og andre familier/husholdninger som mottar stønad fra folketrygden. De fleste enslige forsørgere er kvinner, og gifte kvinner vil også bli nyttet som referansegruppe i deler av statistikken. Levekårene skal belyses ved kartlegging av gruppenes levestandard og ved opplysninger om boligstandard og bomiljø. For enslige forsørgere vil det også bli gitt opplysninger med sikte på en nærmere beskrivelse av deres totale livssituasjon, avsnitt 3.1.

Trygdestatistikken for enslige forsørgere skal utarbeides på grunnlag av allerede innsamlet materiale. Datakildene er utvalgsundersøkelser i SSB og statistiske registre (totaltelling) både i SSB og RTV, avsnitt 3.2.

Både husholdning og familie skal nyttes som enhet i statistikken. Husholdning er enhet i den utvalgsbaserte delen av statistikken, og familie er enhet i den delen av statistikken som bygger på opplysninger for hele populasjonen av enslige forsørgere. Enhetene er definert som i annen offisiell statistikk, avsnitt 4.1.

De hovedgrupper av husholdninger/familier som skal inngå i statistikken, er definert som følger. Gruppen enslige forsørgere med trygdeytelser består av enslig-forsørger-husholdninger/-familier hvor enslig forsørger mottar overgangsstønad til ugift, skilt og separert forsørger eller pensjon/overgangsstønad til etterlatt ektefelle. Andre enslig-forsørger-husholdninger/-familier hører til gruppen enslige forsørgere uten trygdeytelser. Som par/ektepar med barn reknes alle par/ektepar med barn, uavhengig av om husholdningene/familiene mottar trygdeytelser eller ikke. Gruppen andre husholdninger/familier med trygdeytelser består av husholdninger/familier som ikke inngår i noen av de ovennevnte hovedgruppene og hvor hovedinntektstaker i husholdningen/familien mottar alders-, uføre- eller etterlattepensjon, avsnitt 4.2.

Trygdestatistikken for enslige forsørgere skal gi en mest mulig omfattende beskrivelse av enslige forsørgeres levekår. Informasjonen skal derfor relatere til forskjellige levekårskom-

ponenter. Levestandard vil bli kartlagt ved opplysninger om forbruk, inntekt og formue. Boligstandard og bomiljø skal beskrives ved hjelp av opplysninger om bl.a. type bolig, leie/eieforhold til bolig, støyplager inne i boligen, avstand til nærmeste serviceinstitusjon etc. De ovennevnte opplysningene skal dels bygge på utvalgsdata og dels på tellingsdata. For å beskrive forskjeller i livssituasjon for grupper av enslige forsørgere skal det gis opplysninger om enslige forsørgeres arbeids- og utdannings situasjon. Med arbeid menes både yrkesaktivt arbeid og omsorgsarbeid. Opplysningene er tellingsbasert og gir mulighet for informasjon for mange undergrupper av enslige forsørgere. Første utgave av statistikken skal også innholde en oversikt over utviklingen i 1980-årene i tallet på enslige forsørgere og i behovet for offentlig stønad til gruppen, avsnitt 5.1.

I den utvalgsbaserte delen av statistikken må vi forvente relativt stor usikkerhet i resultatene (stor utvalgsvarians). Dette skyldes at det er få enslige forsørgere med i utvalgene, avsnitt 5.2.

Trygdestatistikken for enslige forsørgere skal være periodisk, og det dokumenterte statistikkbehovet synes å tilsi at statistikken bør produseres forholdsvis hyppig. Fem år er sett på som en absolutt maksimal periodelengde. Statistikken skal publiseres i serien NOS, og 1988 er statistikkåret for første utgave av statistikken, avsnitt 6.

Senere utgaver av statistikken bør bygges ut med fullstendige opplysninger både om skattepliktige og skattefrie trygdeytelser for enslige forsørgere. Det er også sterkt understreket at statistikken skal inneholde opplysninger om mottatt underholdsbidrag og sosialhjelp. For år som ligger mellom statistikkårene, vil det bli vurdert å etablere beredskapsfiler med opplysninger for enslige forsørgere om bl.a. utdanning, arbeidsinntekt og typer trygdeytelser som mottas. Opplysningene vil bli nyttet både for å gi statistisk informasjon til spesielt interesserte brukere og som underlag for eventuelle analyser, avsnitt 7.

2. INNLEDNING

2.1. Referansegruppe

En referansegruppe med representanter fra Forbruker- og administrasjonsdepartementet, Sosialdepartementet, Rikstrygdeverket og Statistisk sentralbyrå har deltatt i arbeidet med å skissere dette opplegget til en trygdestatistikk for enslige forsørgere. Gruppas arbeid har i det vesentligste bestått i å vurdere behovet for og innholdet av statistikken, og representantene har gitt mange verdifulle kommentarer.

Referansegruppa har hatt følgende sammensetning:

Konsulent Anne Havnør, Forbruker- og administrasjonsdepartementet

Førstekonsulent Grethe Hammarqvist, Sosialdepartementet

Konsulent Ellen Bøvre, Rikstrygdeverket

Kontorsjef Grete Michaelsen, Rikstrygdeverket

Konsulent Marit Skrede, Rikstrygdeverket

Byråsjef Yngve Bergstrøm, Statistisk sentralbyrå

Konsulent Jon Epland, Statistisk sentralbyrå

Planlegger Arne Faye, Statistisk sentralbyrå

Byråsjef Jon Holmøy, Statistisk sentralbyrå

Forsker Jan Lyngstad, Statistisk sentralbyrå

Førstekonsulent Stein Opdahl, Statistisk sentralbyrå

Det er avholdt 3 møter i referansegruppa. Notatet er skrevet av planlegger Grete Dahl, Statistisk sentralbyrå.

2.2. Bakgrunn

Det inngår i Statistisk sentralbyrås langtidsprogram å etablere en periodisk trygdestatistikk for enslige forsørgere. Planleggingen av en slik statistikk ble så vidt påbegynt i 1985, men på grunn av avgang av arbeidskraft og sviktende datatilgang måtte arbeidet opphøre. Innen dette arbeidsområdet har derfor ressursanvendelsen til nå resultert i bare to publikasjoner, RAPPORTER 86/15 og INO 87/38. Publikasjonene gir en oversikt over foreliggende statistikk for enslige forsørgere og en vurdering av ulike typer datagrunnlag som kan nyttes i en trygdestatistikk for gruppen.

Mesteparten av eksisterende statistikk for enslige forsørgere finnes i publikasjoner fra Statistisk sentralbyrå og Rikstrygdeverket.

SSBs publikasjoner dekker forskjellige temaområder som f.eks. inntekt, levekår, tidsbruk og forbruk. Statistikken er basert på utvalgsundersøkelser og er dels årlig (inntektsstatistikk) og dels periodisk (statistikk over levekår, tidsbruk, forbruk). SSBs statistikk for enslige forsørgere inneholder ikke adskilte opplysninger for enslige forsørgere med trygdeytelser og enslige forsørgere uten slike ytelser. Statistikken gir heller ikke opplysninger for øvrige undergrupper av enslige forsørgere.

RTVs statistikk er ren trygdestatistikk og omfatter bare enslige forsørgere med trygdeytelser. Statistikken er basert på totaltelling og utarbeides årlig.

Til tross for disse statistikkene er det ikke minst i senere tid påvist et stort og udekket behov for statistikk for enslige forsørgere. Behovene, slik de er uttrykt, impliserer at eksisterende statistikk ikke gir et fullgodt bilde av enslige forsørgeres totale levekårssituasjon, verken absolutt eller sett i forhold til situasjonen for andre familie- og husholdningsgrupper. Det synes også å være et stort behov for sammenlignbar statistisk informasjon for enslige forsørgere med trygdeytelser og enslige forsørgere uten slike ytelser. Vi refererer til St. meld. nr. 12 (1988-89), sitat:

"Det synes å være behov for bedre informasjon om enslige forsørgeres totale situasjon, samlede inntekter, sammensetningen av inntektene, eventuelt yrke, utdanning, forbruk, boutgifter, bostandard og andre levekårskomponenter, varigheten av status som enslig forsørger, situasjonen sammenlignet med andre barnefamilier og andre med ytelser fra trygden. Man bør også få informasjon om utviklingen fra vedkommende blir enslig forsørger til status som enslig forsørger opphører. Det er dessuten viktig å kunne sammenligne situasjonen for enslige forsørgere med trygdeytelser med situasjonen for enslige forsørgere med egne inntekter."

3. FORMÅL OG DATAGRUNNLAG

3.1. Formål

Trygdestatistikken for enslige forsørgere skal utarbeides på grunnlag av allerede innsamlet materiale. Datakildene er utvalgsundersøkelser i SSB og statistiske registre både i SSB og RTV, jf. avsnitt 3.2. Statistikkbehovene for enslige forsørgere er imidlertid meget omfattende, jf. avsnitt 2.2, og opplysningene i de nevnte datakildene vil ikke dekke alle behov på en tilfredsstillende måte. De største problemene er likevel ikke knyttet til manglende relevant informasjon, men til det forhold at statistikken delvis skal bygge på utvalgsdata. Få enslige forsørgere er med i utvalgene, og dette gjør sitt til at den utvalgsbaserte delen av statistikken ikke kan gi opplysninger for en del interessante undergrupper av enslige forsørgere. Selv for hovedgrupper av enslige forsørgere vil det være stor usikkerhet i resultatene, jf. avsnitt 5.2. Disse forhold vil måtte prege så vel formålsspesifikasjonen som spesifikasjonen av innholdet av statistikken, jf. avsnitt 5.1.

Det viktigste formålet med statistikken er å sammenligne levekårene for grupper av enslige forsørgere henholdsvis med og uten trygdeytelser. Gruppene er definert i avsnitt 4.2.

Levekårene skal belyses ved hjelp av opplysninger om forbruk, boforhold og inntekt. For å beskrive forskjeller i livssituasjon og levekår skal det også gis opplysninger om enslige forsørgeres omsorgsbyrde, utdanningssituasjon og deres tilknytning til yrkeslivet. For de fleste er enslig-forsørger-situasjonen relativt kortvarig, og spesielt for enslige forsørgere med offentlig stønad til livsopphold, vil faglig kompetanse og yrkeserfaring være av stor betydning for deres muligheter til å forsørge seg selv ved eget arbeid når stønaden faller bort. Opplysningene om utdanning og yrkestilknytning gir derfor også grunnlag for å vurdere enslige forsørgeres framtidige økonomiske og sosiale kår.

Data om enslige forsørgeres levekår skal sammenlignes med tilsvarende opplysninger for par/ektepar med barn og andre familier/husholdninger som mottar stønad fra folketrygden. De fleste enslige forsørgere er kvinner, og gifte kvinner vil også bli nyttet som referansegruppe i deler av statistikken.

Trygdestatistikken for enslige forsørgere skal være periodisk. På sikt vil derfor statistikken ikke bare gi situasjonsbeskrivelser pr. gitte tidspunkt, men også belyse endringer over tid i enslige forsørgeres levekår.

3.2. Datagrunnlag

For første utgave av den periodiske trygdestatistikken for enslige forsørgere skal vi nytte opplysninger fra følgende datakilder:

Fra RTV -Registre med opplysninger om mottakere av overgangsstønad til ugifte, skilte og separerte forsørgere og mottakere av pensjon til etterlatt ektefelle (for etterlatte ektefeller med stønad til barnetilsyn). Registerne er pr. 31.12. for årene 1986 og

1987 og pr. utgangen av hvert kvartal for 1988. (Totaltelling)

-Register med opplysninger om mottakere av utdanningsstønad pr. 31.12. 1988.
(For eventuelt "utvalg")

-Registre med opplysninger om mottakere av pensjon; alders-, uføre- og etterlatte-
pensjon pr. 31.12 1986, 1987 og 1988. (Totaltelling)

-Barnetrygdregisteret pr. 31.12. 1988. (Totaltelling)

Fra SSB - Forbruksundersøkelsene 1986, 1987 og 1988. (Utvalgsundersøkelser)

-Boforholdsundersøkelsen 1988. (Utvalgsundersøkelse)

-Inntektsundersøkelsen 1988. (Utvalgsundersøkelse)

-Likningsregisteret 1988. (Totaltelling)

-Utdanningsregisteret pr. 1.10. 1988. (Totaltelling)

-Register fra familiestatistikken pr. 1.1. 1989, eller eventuelt Befolkningsstatistikk-
systemet pr. 1.1. 1989. (Totaltelling)

4. ENHETSDEFINISJONER

4.1. Generelt om begrepene familie og husholdning

Familie og husholdning er enheter som anvendes i offisiell statistikk. Familienummeropplysningene i Det sentrale personregister (Befolkningsstatistikksystemet) gir grunnlag for å gruppere personer i familier. For å gruppere personer i husholdninger er det nødvendig med supplerende informasjon i f.eks. utvalgsundersøkelser eller tellinger.

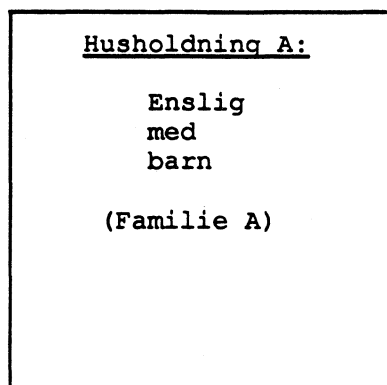
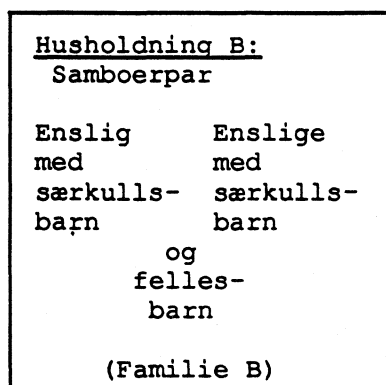
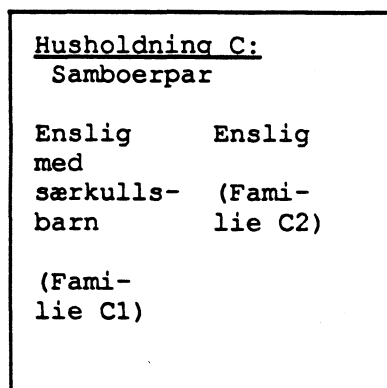
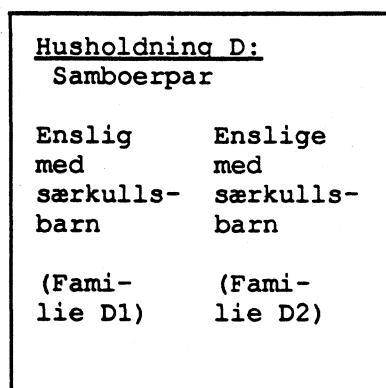
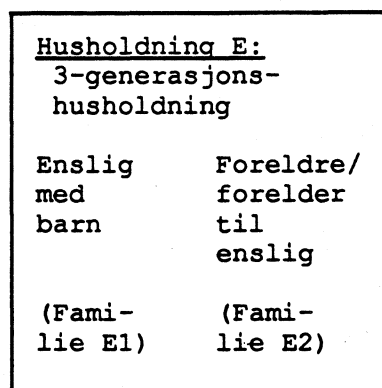
Vi skal definere begrepene familie og husholdning. Det finnes flere husholdningsbegrep, men vi har valgt å omtale begrepet kosthusholdning siden dette er anvendt i de utvalgsundersøkelsene som det er aktuelt å nytte i statistikken for enslige forsørgere. Familie vil bli nyttet som enhet i de delene av statistikken som bygger på opplysninger for hele populasjonen av enslige forsørgere (ikke utvalgsdata). Kilde for familieopplysningene vil være Det sentrale personregister eller SSBs familiestatistikk pr. 1.1. 1989.

En familie omfatter personer som bor i samme bolig og som er knyttet til hverandre som ektefeller eller som foreldre/forelder (ektepar/samboerpar/enslig) og ugifte barn. For å reknes som en familie må samboerparet ha minst ett felles barn. (I deler av SSBs familiestatistikk for de seneste årene er samboerpar med felles barn reknet som en familie. Inndelingen bygger på adresseopplysninger i tillegg til familienummeropplysningene i Personregisteret). Et samboerpar med bare særkullsbarn eller uten barn er reknet som to familier. En familie kan i høyden bestå av to generasjoner og kun ett ektepar/samboerpar. Som familie reknes også enslig person (enkeltperson).

Som kosthusholdning er reknet personer som bor i samme bolig og som har felles kost (minst ett måltid pr. dag). En kosthusholdning, senere omtalt bare som husholdning, kan således bestå av flere familier. Eksempler på dette er foreldre som bor sammen med barn og barnebarn (mer enn to generasjoner) og to enslige, f.eks. et samboerpar, som bor sammen med/uten særkullsbarn og uten felles barn. Folke- og bolig telling 1980, Statistisk sentralbyrå (1985), viste at en- og flerfamiliehusholdningene utgjorde henholdsvis 92 og 8 prosent av alle husholdningene i landet. (I folke- og bolig tellingen er husholdningsbegrepet bohusholdning, dvs. husholdningen omfatter personer som bor i samme bolig. Tallet på bohusholdninger er imidlertid tilnærmet like stort som tallet på kosthusholdninger).

Figur 1 gir eksempler på enfamiliehusholdninger og på sammensetningen av familier i en del flerfamiliehusholdninger. Eksempelene er ikke uttømmende i den forstand at de gir oversikt over alle typer familier eller husholdninger som anvendes i offisiell statistikk. Vi har snarere lagt vekt på å anskueliggjøre flest mulig av de familie- og husholdningskonstellasjonene som er interessante i en statistikk for enslige forsørgere.

Figur 1. Eksempler på en- og flerfamiliehusholdninger.

Enfamiliehusholdninger:1 HU = 1 FA1 HU = 1 FAFlerfamiliehusholdninger:1 HU = 2 FA1 HU = 2 FA1 HU = 2 FA

HU = husholdning

FA = familie

□ = bolig

4.2. Definisjon av enslig forsørger og andre husholdninger/familier

Som nevnt tidligere, skal både husholdning og familie nyttes som enhet i trygdestatistikken for enslige forsørgere. Husholdning skal være enhet i den delen av statistikken som bygger på utvalgsdata og familie skal være enhet i den delen som er basert på totaltelling. Enhetene skal defineres i overensstemmelse med de generelle husholdnings- og familiedefinisjonene, jf. avsnitt 4.1. I tillegg skal det innføres en øvre aldersgrense for barn for å skille mellom husholdninger/familier med barn og andre husholdninger/familier. Som husholdning/familie med barn skal reknes husholdning/familie med yngste barn under 20 år. En enslig som bor alene med barn og hvor yngste barn er under 20 år, vil således utgjøre både en enslig-forsørger-familie og en enslig-forsørger-husholdning. Men som vist i avsnitt 4.1, vil også noen enslig-forsørger-familier inngå i andre husholdningstyper. (Det er planer om å legge om SSBs familiestatistikk pr. 1.1. 1989 slik at familie med barn skal defineres som familie med yngste barn under 18 år. I de delene av trygdestatistikken for enslige forsørgere som bygger på opplysninger for hele populasjonen, dvs. ikke utvalgsdata, kan det derfor bli aktuelt å nytte 18 år som en øvre aldersgrense for barn).

Alle familier/husholdninger skal grupperes etter kjennemerker for hovedinntektstaker i familien/husholdningen. I de utvalgsundersøkelsene vi skal hente data fra, er hovedinntektstaker definert som den person i husholdningen som har størst bruttoinntekt eller som inntektsmessig bidrar mest til underhold av personene i husholdningen. Denne definisjonen skal vi også nytte i den utvalgsbaserte delen av trygdestatistikken for enslige forsørgere.

For å nytte tilnærmet samme prinsipp for definisjon av hovedinntektstaker i familier, vil vi i utgangspunktet foreslå å definere hovedinntektstaker som den person i familien som har høyest helsedelsgrunnlag. Helsedelsgrunnlag er tilnærmet lik sum pensjonsgivende inntekt (arbeidsinntekt), pensjon (både fra folketrygden og annen type pensjon), livrenter, føderåd og aksjeutbytte. (Bruttoinntekt er ikke registrert for alle personer eller familier i landet, jf. definisjonen ovenfor av hovedinntektstaker i husholdninger. Nettoinntekt er imidlertid registrert, og under arbeidet med statistikken vil vi vurdere nærmere om helsedelsgrunnlag eller eventuelt nettoinntekt er det best egnede mål for definisjon av hovedinntektstaker i familier. Det er grunn til å nevne at helsedelsgrunnlaget til nå ikke er anvendt i offisiell statistikk).

I enslig-forsørger-husholdninger/-familier skal enslig forsørger bestandig reknes som hovedinntektstaker.

Med de ovennevnte definisjonene som basis skal vi i det følgende definere de hovedgrupper av husholdninger/familier som skal inngå i statistikken, jf. oppstillingene nedenfor.

Hovedgruppene er to grupper enslige forsørgere henholdsvis med og uten trygdeytelser, par/ektepar med barn og andre familier/husholdninger som mottar stønad fra folketrygden.

Enslige forsørgere med/uten trygdeytelser

En enslig-forsørger-husholdning/-familie med trygdeytelser er en husholdning/familie hvor enslig forsørger (hovedinntektstaker) mottar overgangsstønad til ugift, skilt og separert

forsørger eller pensjon/overgangsstønad til etterlatt ektefelle. En enslig-forsørger-husholdning/-familie uten trygdeytelser er en husholdning/familie hvor enslig forsørger ikke mottar noen av de nevnte trygdeytelsene. I begge gruppene vil imidlertid husholdningene/familiene kunne motta andre typer trygdeytelser, som f.eks. barnepensjon (en av foreldrene død), stønad til barnetilsyn eller utdanningsstønad.

Hensikten med denne gruppeinndelingen er å skille mellom enslige forsørgere med henholdsvis trygd og egen inntekt som hovedinntektskilde, jf. avsnitt 2.2. Et slikt skille oppnås likevel bare tilnærmet ved den foreslåtte inndelingen. Noen enslige forsørgere i gruppen enslige forsørgere med trygdeytelser, kan ha egen inntekt som hovedinntektskilde. For eksempel vil dette kunne gjelde for en del enslige forsørgere som på grunn av egen inntekt får avkortet overgangsstønad/pensjon. I den utvalgsbaserte delen av statistikken er det imidlertid ikke mulig å gi adskilte opplysninger verken for denne undergruppen eller for enslige forsørgere med trygd som hovedinntektskilde. Dette skyldes få observasjoner. Opplysninger for disse og andre undergrupper av enslige forsørgere vil imidlertid bli gitt i den delen av statistikken som er basert på totaltelling, jf. avsnitt 5.1.

Par/ektepar med barn

Par/ektepar med barn er par/ektepar med yngste barn under 20 år. Få par/ektepar med barn mottar trygdeytelser, og gruppen skal nyttes som referansegruppe til enslige forsørgere uten å ekskludere de par/ektepar som eventuelt mottar slike ytelser.

Andre husholdninger/familier med trygdeytelser

Andre husholdninger/familier med trygdeytelser er husholdninger/familier som ikke inngår i noen av de ovennevnte hovedgruppene og hvor hovedinntektstaker i husholdningen/familien mottar alders-, uføre- eller etterlattepensjon. Husholdningene/familiene i denne gruppen vil overveiende bestå av middelaldrende og eldre personer, (enslige og ektepar uten barn).

ENHET = HUSHOLDNINGDefinisjon av husholdning

<u>Husholdningsgrupper</u>	<u>Type</u> hus- ning (figur 1)	<u>Hovedinntekts- taker i husholdningen mottar:</u>
1. Enslige forsørgere med trygdeytelser	Enslig med yngste barn < 20 år. (Hushold- ning A)	-Overgangsstønad til ugift, skilt og sepa- rert forsør- ger, (O), eller -Pensjon/over- gangsstønad til etterlatt ekte- felle, (P/O)
2. Enslige forsørgere uten trygdeytelser	Som for gruppe 1	Verken (O) eller (P/O)
3. Par/ektepar med barn	Ektepar med yngste barn < 20 år + hushold- ningene B, C og D med yngste barn < 20 år	(Alle par/ ektepar reknes med, uansett om de mottar trygdeytelser eller ikke)
4. Andre husholdninger med trygdeytelser	Alle hus- holdninger minus hushold- ningene i gruppene 1-3	-Alderspen- sjon, uføre- pensjon eller etterlatte- pensjon

ENHET = FAMILIEDefinisjon av familieFamiliegrupper

Type familie (figur 1)	Hovedinntektstaker i familien mottar:
1. Enslige forsørgere med trygdeytelser (Familiene A, C1, D1, D2 og E1)	Enslig med yngste barn < 20 år. -Overgangsstønad til ugift, skilt og separert forsørger, (O), eller -Pensjon/overgangsstønad til etterlatt ektefelle, (P/O)
2. Enslige forsørgere uten trygdeytelser	Som for gruppe 1 Verken (O) eller (P/O)
3. Par/ektepar med barn	Ektepar med yngste barn < 20 år + familie B med yngste barn < 20 år (Alle par/ektepar reknes med, uansett om de mottar trygdeytelser eller ikke)
4. Andre familier med trygdeytelser	Alle familier minus familiene i gruppene 1-3 -Alderspensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon

5. RESULTATER

5.1. Type informasjon. Spesifikasjon av variable

Vi gir her en oversikt over de viktigste resultatene i første utgave av den periodiske trygdestatistikken for enslige forsørgere, pkt.(i - iv), nedenfor. Statistikkinnholdet er skissert ved de typer variable som skal inngå og de grupper av enslige forsørgere og andre familier/husholdninger som det skal gis opplysninger for. Detaljspesifikasjonen av tabeller, figurer etc. og endelig layout for publikasjonen må imidlertid fastlegges under arbeidet med statistikken.

Dette statistikkopplegget vil i hovedsak gjelde også for senere utgaver av statistikken. Dette er viktig av hensyn til sammenlignbarhet over tid. På sikt er det likevel behov for å vurdere en utbedring av statistikken dersom tilgang på ny, relevant informasjon gjør dette mulig. Behovet for framtidig utbygging av den periodiske statistikken er omtalt i avsnitt 7. I det avsnittet har vi også drøftet behovet for å bygge opp beredskapsfiler som inneholder årlige opplysninger om enslige forsørgere.

Pkt. i. *Utviklingen i tallet på enslige forsørgere og i behovet for offentlig stønad til gruppen. 1980-Årene*

Avsnittet skal inneholde opplysninger om utviklingen i demografiske forhold i 1980-årene. Opplysningene skal gjelde befolkningen i alderen 16-49 år siden de fleste enslige forsørgere er i denne aldersgruppen. For samme tidsperiode skal det gis opplysninger om utviklingen i tallet på sysselsatte i grupper for kjønn, ekteskapelig status og alder. Disse utviklingstrekk vil samlet gi perspektiv både på endringene i tallet på enslige forsørgere totalt i perioden og på utviklingen i behovet for offentlig stønad til gruppen.

Punktene nedenfor indikerer de typer opplysninger som vil bli gitt:

- Befolkningen i grupper for kjønn og alder, etter ekteskapelig status. Prosent. 1980-1988
- Gjennomsnittsalder ved ekteskapsinngåelse. Menn og kvinner. 1980-1988
- Levendefødte pr. 1000 ikke-gifte kvinner i ulik alder. 1980-1988
- Oppløste ekteskap ved skilsmisse etter barnas alder. 1980-1988
- Ekteskapshyppigheter for ugifte og skilte i grupper for kjønn og alder. 1980-1988
- Sysselsatte i grupper for kjønn, ekteskapelig status og alder, i prosent av alle personer i hver gruppe. 1980-1988
- Tallet på enslige forsørgere i alt (enslig-forsørger-familier) og tallet på enslige forsørgere med trygdeytelser. 1980-1988.

Pkt. ii. *Livssituasjon*

Dette avsnittet skal inneholde data som belyser arbeids- og utdanningssituasjonen for enslige forsørgere. Med arbeid mener vi både yrkesaktivt arbeid og omsorgsarbeid, og opplysningene er vesentlige i en framstilling av enslige forsørgeres totale livssituasjon.

Alle enslige forsørgere er alene om omsorgen for barn, men enslige forsørgere med trygdeytelser har gjennomgående yngre barn enn enslige forsørgere uten trygdeytelser. Vi vil tro at barnas alder og antall barn for en stor del avspeiler byrdene ved omsorgsarbeidet. Omfanget av omsorgsarbeidet er kanskje også det forhold som i størst grad setter rammebetingelser for enslige forsørgeres muligheter til å delta i yrkesaktivt arbeid eller i opplæring med sikte på å vinne økt faglig kompetanse. De sistnevnte forhold synes ikke minst viktige for enslige forsørgere med trygdeytelser. Overgangsstønaden faller som oftest bort når yngste barn har avsluttet sitt tredje skoleår, og enslige forsørgeres kompetanse og yrkeserfaring vil da være meget avgjørende for deres muligheter til økonomisk selvstendighet. Opplysningene vil derfor også gi underlag for å trekke en del slutninger om gruppens framtidige økonomiske og sosiale kår.

Opplysningene skal omfatte enslige forsørgere i alle enslig-forsørger-familier (totaltelling, jf. avsnitt 4.2). Dette gir mulighet for å kartlegge omsorgs-, arbeids- og utdanningssituasjonen for mange undergrupper av enslige forsørgere. Gruppen enslige forsørgere med trygdeytelser vil f.eks. bli delt inn i enslige forsørgere uten/med arbeidsinntekt, og for den sistnevnte undergruppen (med arbeidsinntekt) skal vi videre skille mellom enslige forsørgere som har henholdsvis trygd og egen inntekt som hovedinntektskilde. I tillegg vil enslig forsørgeres alder og kjønn og barnas alder være viktige klassifiseringsvariable. De fleste enslige forsørgere er kvinner, og statistikken skal også gi en del sammenlignbare opplysninger for gifte kvinner i alderen 16-49 år. Resultatene er for året 1988 og bygger på opplysninger i Registeret fra familiestatistikken (eventuelt Befolkningsstatistikksystemet), Utdanningsregisteret, Likningsregisteret og registre fra RTV.

Vi skal definere de ovennevnte undergruppene av enslige forsørgere med trygdeytelser. For lettvinthets skyld er de fire undergruppene omtalt som gruppe X, Z, Z1 og Z2. Gruppeinndelingen bygger på følgende definisjoner:

Enslige forsørgere med trygdeytelser (dvs. enslige forsørgere som mottar overgangsstønad til ugift, skilt og separert forsørger eller pensjon/overgangsstønad til etterlatt ektefelle)

Av disse:

- Enslige forsørgere uten arbeidsinntekt, dvs. pensjonsgivende inntekt lik null (Gruppe X)
- Enslige forsørgere med arbeidsinntekt, dvs. pensjonsgivende inntekt større enn null (Gruppe Z)

Videre inndeling av gruppe Z:

- Enslige forsørgere med egen inntekt som hovedinntektskilde, dvs. arbeidsinntekt større enn eller lik sum mottatte trygdeytelser m.v. (Gruppe Z1)
- Enslige forsørgere med trygd som hovedinntektskilde, dvs. sum mottatte trygdeytelser m.v. større enn arbeidsinntekt (Gruppe Z2).

Med "sum trygdeytelser m.v." skal vi mene helsedelsgrunnlag minus arbeidsinntekt. Som nevnt i avsnitt 4.2, vil imidlertid denne differansen omfatte noen flere inntektsposter enn

skattepliktige trygdeytelser, (som f.eks. livrenter, føderåd, aksjeutbytte), mens skattefrie trygdeytelser ikke inngår. Når dette alternativet likevel er valgt, skyldes det at data fra RTV ikke vil gi eksakte opplysninger på årsbasis verken for skattepliktige eller skattefrie trygdeytelser. Dette er en mangel ved RTVs data som vi håper kan utbedres til senere utgaver av trygdestatistikken for enslige forsørgere, jf. avsnitt 7.

Vi gir nedenfor en framstilling av de viktigste resultatene i denne delen av statistikken.

- Enslige forsørgere etter alder og kjønn. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988
- Enslige forsørgere etter alder og antall barn. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988
- Enslige forsørgere etter alder og yngste barns alder (0-6, 7-10, 11-19 år). Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter alder for gift kvinne og antall barn. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter alder for gift kvinne og yngste barns alder (0-6, 7-10, 11-19 år). 1988
- Enslige forsørgere etter alder og arbeidsinntekt. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene (Z), Z1 og Z2. 1988
- Enslige forsørgere etter antall barn og arbeidsinntekt. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene (Z), Z1 og Z2. 1988
- Enslige forsørgere etter alder for yngste barn (0-6, 7-10, 11-19 år) og arbeidsinntekt. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene (Z), Z1 og Z2. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter alder for gift kvinne og arbeidsinntekt. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter antall barn og arbeidsinntekt. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter alder for yngste barn (0-6, 7-10, 11-19 år) og arbeidsinntekt. 1988
- Enslige forsørgere etter alder og utdanningsnivå. Menn og kvinner. Tilsvarende opplysninger for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988
- Gifte kvinner i alderen 16-49 år og med barn, etter alder for gift kvinne og utdanningsnivå. 1988
- Enslige forsørgere under utdanning, etter utdanningsnivå, alder og tallet på barn. Prosent av alle enslige forsørgere i hver gruppe. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988
- Enslige forsørgere under utdanning, etter utdanningsnivå, alder og yngste barns alder (0-6, 7-10, 11-19 år). Prosent av alle enslige forsørgere i hver gruppe. Menn og kvinner. Tilsvarende oppstilling for enslige forsørgere uten/med trygdeytelser og for gruppene X, (Z), Z1 og Z2. 1988.

Pkt. iii. Levestandard

I dette avsnittet skal vi belyse levestandarden for grupper av enslige forsørgere, par/ektepar med barn og andre husholdninger/familier som mottar stønad fra folketrygden. Det vil bli gitt opplysninger om gjennomsnittlig levestandard for gruppene, men også informasjon som gir underlag for en mer nyansert framstilling av gruppenes levestandard.

Levestandard er vanskelig å måle. Problemene er knyttet både til begrepsinnholdet og til operasjonaliseringen av begrepet. For en økonomisk enhet som f.eks en husholdning eller en familie, er det imidlertid vanlig å definere levestandard ved de materielle godene som husholdningen/familien kan skaffe seg. Vi skal derfor nytte opplysninger både om faktisk forbruk og om inntekt, som setter rammebetingelser for konsumatferden, til å måle husholdningenes/familienes levestandard. I tillegg vil det bli gitt opplysninger om husholdningenes/familienes formuesforhold. Formue må i seg selv betraktes som et økonomisk gode og den kan også avgi inntekter som kan nyttes til konsumformål. Inntekts-, formues- og forbruksopplysningene skal hentes fra Likningsregisteret 1988, Inntektsundersøkelsen 1988 og Forbruksundersøkelsene 1986-1988. I tillegg nyttes opplysninger fra registre i RTV.

Oppsettet nedenfor viser de typer opplysninger som vil bli gitt på grunnlag av data fra henholdsvis Likningsregisteret (totaltelling) og fra Inntekts- og Forbruksundersøkelsen (utvalg). I oppsettet er nyttet en del begrep som er definert slik:

- Nettoinntekt er lik nettoinntekt før særfradrag
- Helsegrunnlag er tilnærmet lik sum pensjonsgivende inntekt (arbeidsinntekt), skattepliktig pensjon (både fra folketrygden og annen type pensjon), livrenter, føderåd og aksjeutbytte
- Sum trygdeytelser m.v. er lik helsegrunnlag minus pensjonsgivende inntekt
- Bruttoinntekt. Definert som ved inntektsundersøkelsen
- Disponibel inntekt. Definert som ved inntektsundersøkelsen
- Inntekt etter skatt er lik disponibel inntekt før renter på gjeld og underskudd i borettslag er trukket fra
- Brutto kapitalinntekt er lik sum inntekt av bolig, hytte og landsted, brutto renteinntekt, aksjeutbytte og annen kapitalinntekt
- Renter av gjeld er lik sum gjeldsrenter og underskudd i boligselskap
- Type pensjon. Dette kjennemerket skal skille mellom familier/husholdninger hvor hovedinntektstakeren mottar minstepensjon versus pensjon større enn minstepensjon.

For noen av de ovennevnte inntektene vil det også bli gitt opplysninger om tilsvarende ekvivalentinntekter. Med dette menes familienes eller husholdningenes inntekter målt i forhold til tallet på forbruksenheter i familien/husholdningen. For å måle forbruksenheter skal nyttes den skalaen som er anbefalt av OECD.

Resultater fra totaltelling (Enhet = familie)

- Enslig-forsørger-familier etter nettoformue og helsegrunnlag. Prosent. Tilsvarende oppstilling for enslig-forsørger-familier med/uten trygdeytelser, gruppene X, (Z), Z1.

Z2, par/ektepar med barn og andre familier med trygdeytelser. 1988

- Gjennomsnittlig nettoformue, nettoinntekt, helsedelsgrunnlag, sum trygdeytelser m.v. og arbeidsinntekt pr. familie og tilsvarende gjennomsnittlige ekvivalentinntekter for enslig-forsørger-familier. Kr. Tilsvarende oppstilling for enslig-forsørger-familier med/uten trygdeytelser, gruppene X, (Z), Z1, Z2, par/ektepar med barn og andre familier med trygdeytelser. Enslig-forsørger-familiene vil i tillegg bli inndelt i grupper for alder og kjønn, par/ektepar med barn i grupper for hovedinntektstakerens alder, og andre familier med trygdeytelser i grupper for hovedinntektstakerens alder og type pensjon. 1988.

Resultater fra utvalg (Enhet = husholdning)

De resultatene som er spesifisert nedenfor, skal gis for følgende husholdningsgrupper:

- Enslig-forsørger-husholdninger med/uten trygdeytelser
- Par/ektepar med barn
- Andre husholdninger med trygdeytelser. Denne gruppen vil også bli delt inn i grupper for type pensjon for hovedinntektstakeren.

Resultater:

- Gjennomsnittlig bruttoinntekt og disponibel inntekt pr. husholdning og tilsvarende ekvivalentinntekter. Kr. 1988
- Inntektsregnskap (hovedposter). Kr pr. husholdning. 1988
- Brutto kapitalinntekt. Kroner og som andel av bruttoinntekt pr. husholdning. 1988
- Renter av gjeld Kroner og som andel av inntekt etter skatt pr. husholdning. 1988
- Total forbruksutgift og utgift til hovedgrupper av varer og tjenester (matvarer, klær og skotøy etc.) pr. husholdning. Kr. 1988
- Andel av husholdninger med fritidshus og visse varige forbruksvarer (som bil, båt, oppvaskmaskin etc.). Prosent. 1986-1988.

Pkt. iv. Boligstandard og bomiljø

Resultatene i denne delen av statistikken skal bygge på opplysninger fra Boforholdsundersøkelsen 1988 (utvalg) og registre fra RTV. Som mål på boligstandard skal vi nytte opplysninger om type bolig, leie/eieforhold til bolig, botetthet og om boligen har eget kjøkken, bad og garasje. For å gi opplysninger om bomiljøet skal det gis opplysninger om støyplager inne i boligen og om avstand til nærmeste serviceinstitusjoner. Oppsettet nedenfor viser de viktigste resultatene. Resultatene skal gis for:

- enslig-forsørger-husholdninger med/uten trygdeytelser
- par/ektepar med barn
- andre husholdninger med trygdeytelser. Denne gruppen vil også bli delt inn i grupper for type pensjon for hovedinntektstaker.

Resultater:

- Husholdninger etter type bolig. Prosent. 1988
- Andel av boliger med eget bad/kjøkken/garasje. Prosent. 1988
- Husholdninger etter eie-/leieforhold til bolig. Prosent. 1988
- Botetthet pr. bolig. 1988

- Andel av husholdninger som hører forskjellig type støy (fra nabo, trafikk etc.) inne i boligen. Prosent. 1988
- Husholdninger etter avstand til ulike serviceinstitusjoner (som dagligvarebutikk, skole, lege etc.). Prosent. 1988.

5.2. Vurdering av usikkerhet i resultatene

Trygdestatistikken for enslige forsørgere bygger både på totaltelling og utvalgsundersøkelser, og det kan være flere årsaker til usikkerhet i resultatene. Innsamlings- og bearbeidingsfeil kan forekomme både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, og til opplysningene i utvalgsundersøkelsene kan det også være knyttet utvalgsskjevhet som følge av frafall.

I trygdestatistikken for enslige forsørgere må vi likevel forvente størst usikkerhet i resultatene fordi statistikken, i hvert fall delvis, bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen som undersøkelsen omfatter (utvalgsvarians). Få enslige forsørgere er med i utvalgene og størrelsen på utvalgsvariansen avhenger blant annet av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningsgruppen som omfattes av undersøkelsen. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten, og vi har nedenfor foretatt beregninger som antyder størrelsen på standardavviket for henholdsvis observerte andeler (prosenttall) og for observerte gjennomsnittstall, Statistisk sentralbyrå (1977).

Observerte andeler (prosenttall)

Det er et viktig mål med statistikken å gi opplysninger for enslige forsørgere henholdsvis med/uten trygdeytelser. Tallet på enslig-forsørger-husholdninger i de to gruppene vil være noe forskjellig i forbruksundersøkelsen, boforholdsundersøkelsen og inntektsundersøkelsen, og det faktiske antall observasjoner i gruppene vil ikke være kjent før koblingen mellom utvalgsundersøkelsene og RTVs registre er foretatt. For de definisjoner som er gitt av enslig forsørger med/uten trygdeytelser i avsnitt 4.2, er det imidlertid rimelig å forvente at det i hver av utvalgsundersøkelsene vil forekomme opplysninger fra ca. 40 enslige forsørgere med trygdeytelser og fra 100-130 enslige forsørgere uten trygdeytelser. For disse og en del andre utvalgte gruppestørrelser viser da oppstillingen nedenfor størrelsen på standardavviket i prosent for ulike observerte andeler (prosenttall). Opplysningene i tabellen kan også brukes for å beregne konfidensintervall, dvs. intervall som med en viss sannsynlighet inneholder den sanne verdien av andelen (prosenttallet).

gruppe- størrelse	<u>Størrelsen på standardavviket i prosent</u>					
	Andeler (prosenttall)					
	<u>5 (95)</u>	<u>10 (90)</u>	<u>20 (80)</u>	<u>30 (70)</u>	<u>40 (60)</u>	<u>50 (50)</u>
25	5,3	7,4	9,8	11,2	12,0	12,3
<u>40</u>	4,2	5,8	7,7	8,9	9,5	9,7
50	3,8	5,2	6,9	7,9	8,5	8,7
75	3,1	4,2	5,7	6,5	6,9	7,1
<u>100</u>	2,7	3,7	4,9	5,6	6,0	6,1
<u>130</u>	2,3	3,2	4,3	4,9	5,3	5,4
150	2,2	3,0	4,0	4,6	4,9	5,0
200	1,9	2,6	3,5	4,0	4,2	4,3

Observerte gjennomsnittstall

For å antyde størrelsen på standardavviket for observerte gjennomsnittstall, f.eks. for gjennomsnittlig total forbruksutgift, skal vi nytte opplysninger om estimert standardavvik for gjennomsnittlig total forbruksutgift for alle husholdninger som deltok i forbruksundersøkelsene 1983-1985, Statistisk sentralbyrå (1977). Estimert for dette standardavviket var 1 185 kroner og gjennomsnittlig total forbruksutgift var 114 757 kroner. I alt 4 567 husholdninger deltok i undersøkelsene.

Med utgangspunkt i disse opplysningene skal vi antyde størrelsen på estimatet for gjennomsnittlig total forbruksutgift for en gruppe enslig-forsørger-husholdninger. Vi har valgt enslig-forsørger-husholdninger med trygdeytelser og antar at vi i trygdestatistikken for enslige forsørgere vil få opplysninger om total forbruksutgift for i alt 40 slike husholdninger, jf. ovenfor. Dersom vi videre forutsetter samme størrelse på nivået for total forbruksutgift og samme spredning i total forbruksutgift for disse enslig-forsørger-husholdningene som for husholdningene i forbruksundersøkelsene 1983-1985, så vil estimatet for standardavviket for gjennomsnittlig total forbruksutgift for denne gruppen enslig-forsørger-husholdninger være tilnærmet lik 12 700 kroner,

$$(12\ 700 = 1185 \frac{\sqrt{4\ 567}}{\sqrt{40}}).$$

Vi understreker på nytt at beregningene ovenfor er foretatt bare for noenlunde å antyde størrelsen på estimert standardavvik for gjennomsnittlig total forbruksutgift for en husholdningsgruppe i den utvalgsbaserte delen av trygdestatistikken for enslige forsørgere. Den faktiske størrelsen på estimatet for dette standardavviket, så vel som for standardavviket for andre variable, kan selvfølgelig først beregnes når undersøkelsesresultatene foreligger.

6. PUBLISERING OG PERIODISITET

Den periodiske trygdestatistikken for enslige forsørgere skal publiseres i serien NOS, og 1988 er statistikkåret for første utgave av statistikken. Arbeidet med statistikken skal starte i begynnelsen av 1990 og vi håper å motta opplysninger fra RTV om ugifte, skilte og separerte forsørgere for årene 1986, 1987 og 1988 i januar 1990. Koblinger mellom utvalgsundersøkelser og statistiske registre vil utgjøre en stor del av arbeidet med statistikken, og siste kobling kan trolig først skje i 3. kvartal 1990, (kobling mot Inntektsundersøkelsen 1988). NOS-publikasjonen vil være klar for trykking i 1. kvartal 1991.

Det vil bli lagt vekt på å gi en lett tilgjengelig framstilling av statistikkresultatene. Hovedresultatene skal presenteres ved hjelp av tekst, figurer og enkle tabeller. Mer detaljerte tabeller vil bli tatt inn bare som vedlegg til publikasjonen.

Periodisiteten for statistikken må fastlegges slik at statistikken fanger opp i hvert fall de vesentligste endringer over tid i enslige forsørgeres trygde- og levekårsforhold. Slike endringer kan være en følge av endringer i trygdelovgivning, endringer i arbeidsmarkedet eller generelle endringer i den økonomiske politikken, inntektspolitikken etc. Enslige forsørgere oppfattes ofte som en ressurs svak gruppe, og offentlige tiltak rettet spesielt mot gruppen, vil også være av betydning for enslige forsørgeres levekår. Hvilke endringer som vil komme og eventuelt når, er imidlertid vanskelig å forutsi.

Ved vurdering av periodisiteten må det tas hensyn både til statistikkbehovet og til tilgangen på relevante data, spesielt fra framtidige utvalgsundersøkelser. En evaluering av resultatene i første utgave av statistikken vil også gi grunnlag for en nærmere vurdering av statistikken periodisitet. Det allerede dokumenterte statistikkbehovet synes imidlertid å tilsa at statistikken bør produseres forholdsvis hyppig. Fem år er sett på som en absolutt maksimal periodelengde.

7. SENERE UTBYGGINGSBEHOV FOR STATISTIKKEN

Senere utgaver av trygdestatistikken for enslige forsørgere bør bygges ut med fullstendige opplysninger både om skattepliktige og skattefrie trygdeytelser for enslige forsørgere. Opplysningene skal gjelde årlige beløp for alle typer ytelser og for alle enslige forsørgere som mottar/har mottatt slike ytelser i løpet av året. Det er også sterkt understreket at statistikken skal inneholde opplysninger om mottatt underholdsbidrag og sosialhjelp. Sammenliknet med 1988-utgaven av statistikken, vil slike opplysninger bidra til bedret innsikt både i enslige forsørgeres trygdeforhold og inntektsforhold.

Som nevnt i avsnitt 5.1, kan det være aktuelt å etablere årlige beredskapsfiler i SSB med opplysninger om enslige forsørgere. Disse filene skal inneholde opplysninger om bl.a. utdannig, arbeidsinntekt og type trygdeytelser som mottas for alle enslig-forsørger-familier (totaltelling). Den endelige spesifikasjonen av innholdet i disse filene vil eventuelt bli foretatt senere. Opplysningene vil bli nyttet som beredskap for å gi årlig statistisk informasjon om enslige forsørgere til spesielt interesserte brukere. På sikt vil opplysningene også gi grunnlag for analyser av utviklingen i f.eks enslige forsørgeres yrkesaktivitet og utdanning, og for studier av varighet av status som enslig forsørger i trygdesammenheng.

LITTERATUR

Dahl, Espen (1987): Enslige forsørgeres økonomi, INO 87/38, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Dahl, Grete og Ellen J. Amundsen (1986): Enslige forsørgere, Rapporter 86/15, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Statistisk sentralbyrå (1977): Prinsipper og metoder for Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelser, SØS, nr. 33, Oslo.

Statistisk sentralbyrå (1985): Folke- og bolig telling 1980 Hefte III Familier og husholdninger, NOS B 546, Kongsvinger.

Statistisk sentralbyrå (1987): Forbruksundersøkelse 1983-1985, NOS B 674, Oslo.

St.meld. nr. 12 (1988-89): Folketrygdens økonomi og pensjonssystem.